

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 26 kwietnia 2024 r.

Poz. 644

OBWIESZCZENIE MINISTRA KLIMATU I ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia 18 kwietnia 2024 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. poz. 401), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 kwietnia 2012 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. poz. 507);
- 2) rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 listopada 2017 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. poz. 2311).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje:

- 1) § 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 kwietnia 2012 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. poz. 507), który stanowi:

„§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

- 2) § 2 i § 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 listopada 2017 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. poz. 2311), które stanowią:

„§ 2. W stosunku do projektów planów ochrony dla obszaru Natura 2000 sporządzonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”.

Minister Klimatu i Środowiska: *P. Hennig-Kłoska*

¹⁾ Minister Klimatu i Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Klimatu i Środowiska (Dz. U. poz. 2726).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Klimatu i Środowiska
z dnia 18 kwietnia 2024 r. (Dz. U. poz. 644)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia 30 marca 2010 r.

w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000

Na podstawie art. 29 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688 i 1890) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa dla obszaru Natura 2000, zwanego dalej „obszarem”:

- 1) tryb sporządzania projektu planu ochrony;
- 2) zakres prac koniecznych dla sporządzenia projektu planu ochrony;
- 3) tryb dokonywania zmian w planie ochrony.

§ 2. Tryb sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru obejmuje następujące czynności:

- 1) ustalenie terenu objętego projektem planu ochrony oraz przedmiotów ochrony obszaru;
- 2) sformułowanie założeń do projektu planu ochrony;
- 3) identyfikację zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar;
- 4) sformułowanie projektu planu ochrony;
- 5) zaopiniowanie, o którym mowa w art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zwanej dalej „ustawą”.

§ 3. 1. Zakres prac koniecznych dla sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru obejmuje:

- 1)²⁾ opisanie granic obszaru w postaci wykazu współrzędnych punktów załamania granicy, w państwowym systemie odniesień przestrzennych w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1752, 1615, 1688 i 1762);
- 2) zgromadzenie, zweryfikowanie i uzupełnienie informacji o obszarze i przedmiotach ochrony istotnych dla jego ochrony, w tym dotyczących:
 - a) uwarunkowań geograficznych, przyrodniczych, społecznych, gospodarczych i kulturowych, kierunków rozwoju społecznego i gospodarczego, a także uwarunkowań wynikających z istniejących form ochrony przyrody innych niż obszar i celów ich ochrony,
 - b) występowania przedmiotów ochrony oraz ich stanu, zagrożeń, wymogów i możliwości ochrony,
 - c) istniejących i projektowanych planów, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, strategii i programów dotyczących obszaru lub mogących mieć na niego wpływ;
- 3) wykonanie inwentaryzacji, badań i ekspertyz niezbędnych do uzyskania wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony, obejmujące w szczególności:
 - a) analizę i ocenę występujących w obszarze przedmiotów ochrony i obszarów ważnych dla funkcjonowania oraz rozpoznanie czynników istotnych dla przedmiotów ochrony,
 - b) analizę i zbadanie czynników i procesów wpływających na integralność obszaru,
 - c) analizę roli obszaru w zapewnieniu spójności sieci Natura 2000 i zbadanie uwarunkowań tej roli, zwłaszcza powiązań obszaru z innymi obszarami oraz wzajemnych oddziaływań z obszarami sąsiednimi;

¹⁾ Na dzień ogłoszenia obwieszczenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej działem administracji rządowej – środowisko kieruje Minister Klimatu i Środowiska, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Klimatu i Środowiska (Dz. U. poz. 2726).

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 listopada 2017 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. poz. 2311), które weszło w życie z dniem 28 grudnia 2017 r.

- 4) łączną ocenę stanu ochrony przedmiotów ochrony polegającą na:
 - a) w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych:
 - ustaleniu parametru powierzchni i rozmieszczenia siedliska przyrodniczego w obszarze, uwzględniając jego fragmentację, trend zachodzących zmian oraz fragmentację poszczególnych wydzieleni siedliska przyrodniczego,
 - ustaleniu parametru struktury poszczególnych wydzieleni siedliska przyrodniczego, uwzględniając stan ochrony jego typowych gatunków, oraz procesów ekologicznych zachodzących w tym wydzieleniu, w porównaniu z strukturą i procesami typowymi dla właściwego stanu ochrony siedliska,
 - ocenie parametru szans zachowania siedliska przyrodniczego w przyszłości,
 - b) w odniesieniu do gatunków:
 - ustaleniu parametru stanu populacji, uwzględniając liczebność i rozmieszczenie gatunku w obszarze oraz trend zachodzących zmian liczebności, oszacowaniu, a także uwzględnieniu cech populacji gatunku, właściwych dla danej populacji gatunku,
 - ustaleniu parametru siedliska gatunku, uwzględniając wielkość i jakość poszczególnych wydzieleni siedliska gatunku w porównaniu z cechami siedliska gatunku typowymi dla właściwego stanu ochrony,
 - ocenie parametru szans zachowania gatunku w przyszłości;
- 5) ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu przedmiotów ochrony, uwzględniając ocenę, o której mowa w pkt 4, oraz ocenę prawdopodobnych kierunków zmian uwarunkowań przyrodniczych, społecznych, gospodarczych i ich możliwy wpływ na parametry;
- 6) ustalenie warunków utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru, zachowania integralności obszaru oraz spójności sieci Natura 2000 przez:
 - a) rozpoznanie lub zmianę celów ochrony w innych formach ochrony przyrody położonych w obszarze lub częściowo się z nim pokrywających,
 - b) wskazanie terenów, na których sposoby zagospodarowania powodowałyby znaczące negatywne oddziaływanie na obszar,
 - c) wskazanie terenów, na których sposoby zagospodarowania mogą powodować znaczące negatywne oddziaływanie na obszar,
 - d) wskazanie sposobów zagospodarowania akwenów morskich, zwłaszcza prowadzenia rybołówstwa i żeglugi, pozyskania kopalin oraz lokalizacji obiektów na morzu,
 - e) wskazanie sposobów gospodarowania wodami,
 - f) wskazanie sposobów prowadzenia gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej,
 - g) wskazanie śródlądowych wód powierzchniowych płynących, w których powinna być zachowana lub odtworzona możliwość wędrówki ryb i innych organizmów wodnych,
 - h) wskazanie sprzyjających ochronie obszaru kierunków rozwoju społecznego, gospodarczego,
 - i) sformułowanie wskazań do planów zagospodarowania przestrzennego, planów urzędzenia lasu, uproszczonych planów urzędzenia lasu, inwentaryzacji stanu lasu, operatów rybackich i planów gospodarowania wodami,
 - j) wstępne ustalenie dla przedsięwzięć, w zależności od ich charakterystyki i lokalizacji w obszarze, ryzyka negatywnego oddziaływania na obszar;
- 7) ustalenie, w oparciu o analizę obowiązujących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw oraz planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, wskazań do zmiany studiów lub planów, których realizacja naruszy lub stworzy ryzyko naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 33 ustawy;
- 8) ustalenie działań ochronnych zapewniających utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, likwidację, ograniczenie zidentyfikowanych zagrożeń lub zapobieżenie im, oraz zachowanie lub poprawienie integralności obszaru i roli, jaką dany obszar pełni dla spójności sieci Natura 2000, przez:
 - a) ustalenie działań ochrony czynnej, które powinny być wykonane dla przedmiotów ochrony,
 - b) ustalenie działań, które powinny być wykonane w celu odtworzenia lub przywrócenia w obszarze gatunków lub siedlisk przyrodniczych mających znaczenie dla Wspólnoty,
 - c) ustalenie działań, które są potrzebne dla utrzymania, odtworzenia lub poprawy funkcjonowania korytarzy ekologicznych łączących obszar z obszarami sąsiednimi,

- d) zaplanowanie rozmieszczenia obiektów i urządzeń służących celom ochrony obszaru, z wskazaniem ich lokalizacji,
 - e) ustalenie działań, które należy podjąć w ramach gospodarki prowadzonej w obszarze, zwłaszcza z zakresu gospodarowania wodami, zachowania lub odtworzenia możliwości wędrówki organizmów wodnych, zalesiania, kształtowania przestrzeni produkcyjnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej,
 - f) ustalenie działań pożądaných dla zrównoważonego rozwoju obszaru bazujących na wykorzystaniu zasobów krajobrazu i przyrody obszaru, a nieprzeszkadzających osiągnięciu, utrzymywaniu lub odtwarzaniu właściwego stanu przedmiotów ochrony, zwłaszcza działań dotyczących zabudowy lub lokalizacji infrastruktury technicznej, komunikacyjnej, turystycznej lub edukacyjnej,
 - g)³⁾ ustalenie działań obligatoryjnych i fakultatywnych dla obszaru znajdującego się na terenie gospodarstwa rolnego lub jego części;
- 9) ustalenie sposobów monitoringu realizacji działań ochronnych oraz ich skutków, przez wskazanie sposobów, metod, częstotliwości, zakresu obserwacji i rejestracji danych umożliwiających:
- a) weryfikację spełnienia warunków, o których mowa w pkt 6,
 - b) weryfikację i pomiar stanu realizacji działań ochronnych, o których mowa w pkt 8;
- 10) ustalenie sposobów monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony przez wskazanie sposobów, metod, częstotliwości, zakresu obserwacji i rejestracji danych umożliwiających:
- a) aktualizację łącznej oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony, o której mowa w pkt 4,
 - b) porównanie różnic między aktualnymi parametrami stanu ochrony przedmiotów ochrony a parametrami właściwego stanu ochrony,
 - c) ocenę zidentyfikowanych zagrożeń do ustalenia, czy nastąpiło zmniejszenie zagrożeń;
- 11) sporządzenie dokumentacji projektu planu ochrony w formie elektronicznej, opracowanej w formie opisu tekstowego, zestawień tabelarycznych, przedstawień graficznych, map, baz danych, w tym cyfrowych warstw informacyjnych.

2. Ustalając działania ochronne, o których mowa w ust. 1 pkt 8, należy w szczególności wskazać:

- 1) obszar lub miejsce realizacji;
- 2) termin oraz częstotliwość realizacji;
- 3) podmiot odpowiedzialny za wykonanie i monitoring;
- 4) obligatoryjność lub fakultatywność działania, uwzględniając konieczność osiągnięcia celów ochrony obszaru.

§ 4. 1. Ustalenie terenu objętego projektem planu ochrony, o którym mowa w § 2 pkt 1, obejmuje:

- 1) sprawdzenie:
 - a) ustanowionych planów ochrony dla części obszaru,
 - b) istnienia w granicach obszaru parków narodowych, rezerwatów przyrody lub parków krajobrazowych, oraz ustanowionych planów ochrony, porównując z zakresem, o którym mowa w art. 29 ustawy,
 - c) istnienia nadleśnictw położonych w granicach obszaru, oraz planów urządzenia lasu, porównując z zakresem, o którym mowa w art. 29 ustawy;
- 2) ocenę potrzeby zmian planów, o których mowa w pkt 1;
- 3) ustalenie obszaru lub części obszaru dla opracowania projektu planu ochrony.

2. Ustalenie przedmiotów ochrony obszaru, o których mowa w § 2 pkt 1, obejmuje analizę danych o obszarze przekazanych do Komisji Europejskiej, z uwzględnieniem ich znaczenia dla zachowania lub odtworzenia zasobów siedlisk przyrodniczych lub gatunków, dla których wyznaczono obszar.

§ 5. W ocenie, o której mowa w § 3 ust. 1 pkt 4, stosuje się skalę oceny stanu ochrony określoną w załączniku do rozporządzenia.

§ 6. Zmiany w planie ochrony przeprowadza się w trybie, o którym mowa w § 2.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia⁴⁾.

³⁾ Dodana przez § 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 kwietnia 2012 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie sporządzenia projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. poz. 507), które weszło w życie z dniem 26 maja 2012 r.

⁴⁾ Rozporządzenie zostało ogłoszone w dniu 20 kwietnia 2010 r.

Załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska
z dnia 30 marca 2010 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 644)

SKALA OCENY STANU OCHRONY

I.⁵⁾ Stan ochrony siedliska przyrodniczego w obszarze Natura 2000 jest scharakteryzowany trzema podstawowymi parametrami:

- 1) parametr 1: powierzchnia siedliska;
- 2) parametr 2: struktura i funkcja;
- 3) parametr 3: szanse zachowania siedliska.

Każdy z parametrów jest oceniany w skali: FV = właściwy, U1 = niezadowalający, U2 = zły. W przypadku braku danych zapisuje się XX = nieznan.

Parametr 1: „powierzchnia siedliska” ocenia się wg następującej skali:

Parametr	FV (właściwy)	U1 (niezadowalający)	U2 (zły)
1. Powierzchnia siedliska	Nie zmniejsza się, nie jest antropogenicznie pofragmentowana	Wykazuje powolny trend spadkowy lub jest antropogenicznie pofragmentowana	Wykazuje szybki trend spadkowy lub jest silnie antropogenicznie pofragmentowana

Występowanie siedliska w formie rozproszonych wydzieleni uwarunkowanych warunkami siedliskowymi (np. rzeźbą terenu) nie uznaje się za antropogeniczną fragmentację.

Parametr 2: „struktura i funkcja” ocenia się wg następującej skali:

Parametr	FV (właściwy)	U1 (niezadowalający)	U2 (zły)
2. Struktura i funkcja	W dobrym stanie, brak znaczących zaburzeń, zachodzą typowe dla siedliska procesy ekologiczne, stan typowych gatunków właściwy, różnorodność biologiczna związana z siedliskiem niezubożona	Niewielkie zaburzenia, np. nieoptymalne zagospodarowanie, niewielkie zubożenie strukturalne, zaburzenie typowych dla siedliska procesów ekologicznych, zubożenie różnorodności biologicznej, upośledzenie funkcji, niezadowalający stan niektórych typowych gatunków	Istotne, głębokie zaburzenia, np. brak właściwego zagospodarowania, zubożenie strukturalne, brak typowych dla siedliska procesów ekologicznych, głębokie zubożenie różnorodności biologicznej, utrata funkcji, zły stan typowych gatunków lub wyraźne zubożenie ich zestawu

Do oceny struktury i funkcji siedliska przyrodniczego stosuje się, możliwe do zastosowania na danym obszarze Natura 2000, zestawy wskaźników przyjęte na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy, i raportów, o których mowa w art. 38 ustawy, uzupełnione w razie konieczności wskaźnikami specyficznymi dla danego obszaru Natura 2000.

Parametr 3: „szanse zachowania siedliska” ocenia się wg następującej skali:

Parametr	FV (właściwy)	U1 (niezadowalający)	U2 (zły)
3. Szanse zachowania siedliska	Brak zagrożeń i negatywnych trendów. Zachowanie siedliska w stanie nie pogorszone w perspektywie 10–20 lat jest niemal pewne	Zachowanie siedliska w stanie nie pogorszone w perspektywie 10–20 lat nie jest pewne, ale jest prawdopodobne, o ile uda się zapobiec istniejącym zagrożeniom	Zachowanie siedliska w stanie nie pogorszone w perspektywie 10–20 lat będzie bardzo trudne: zaawansowane procesy recesji, silne negatywne trendy lub znaczne zagrożenia

⁵⁾ Część ze zmianą wprowadzoną przez § 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

Łączna ocena stanu ochrony jest ustalana na podstawie parametrów 1–3 wg następującego schematu wnioskowania:

- 1) jeżeli choć jeden z trzech parametrów jest oceniony jako U2, to ocena globalna = U2;
- 2) jeżeli nie zachodzi powyższe, ale choć jeden z trzech parametrów jest oceniony jako U1, to ocena globalna = U1;
- 3) jeżeli nie zachodzi powyższe, ale dwa lub trzy parametry są ocenione jako XX, to ocena globalna = XX;
- 4) jeżeli nie zachodzi powyższe (tj. wszystkie trzy parametry są ocenione jako FV albo dwa parametry są ocenione jako FV, a jeden jako XX), to ocena globalna = FV.

II.⁶⁾ Stan ochrony gatunku w obszarze Natura 2000 jest scharakteryzowany następującymi parametrami:

- 1) parametr 1: populacja;
- 2) parametr 2: siedlisko;
- 3) parametr 3: szanse zachowania gatunku.

Każdy z parametrów jest oceniany w skali: FV = właściwy, U1 = niezadowolający, U2 = zły. W przypadku braku danych zapisuje się XX = nieznan.

Parametr 1: „populacja” ocenia się wg następującej skali:

Parametr	FV (właściwy)	U1 (niezadowolający)	U2 (zły)
1. Populacja	Liczebność jest stabilna w dłuższym okresie (mogą występować naturalne fluktuacje) oraz populacja wykorzystuje potencjalne możliwości obszaru oraz struktura wiekowa, rozrodczość i śmiertelność prawdopodobnie nie odbiegają od normy	Liczebność wykazuje powolny trend spadkowy lub jest znacznie niższa od potencjalnych możliwości obszaru lub struktura, rozrodczość albo śmiertelność są antropogenicznie zaburzone	Liczebność wykazuje silny trend spadkowy lub struktura wiekowa, rozrodczość i śmiertelność są zaburzone w sposób zagrażający powstaniem takiego trendu w najbliższej przyszłości

Do oceny naturalności lub zaburzenia cech populacji stosuje się, możliwe do zastosowania na danym obszarze Natura 2000, zestawy wskaźników przyjęte na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy, i raportów, o których mowa w art. 38 ustawy, uzupełnione w razie konieczności wskaźnikami specyficznymi dla danego obszaru Natura 2000.

Parametr 2: „siedlisko” ocenia się wg następującej skali:

Parametr	FV (właściwy)	U1 (niezadowolający)	U2 (zły)
2. Siedlisko	Wielkość wystarczająco duża i jakość odpowiednio dobra dla długoterminowego przetrwania gatunku	Wielkość i jakość siedliska antropogenicznie pogorszona tak, że nie jest optymalna dla gatunku	Wielkość zdecydowanie zbyt mała lub jakość niewątpliwie niezapewniająca długoterminowego przetrwania gatunku

Do oceny wielkości i jakości siedliska gatunku stosuje się, możliwe do zastosowania na danym obszarze Natura 2000, zestawy wskaźników przyjęte na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy, i raportów, o których mowa w art. 38 ustawy, uzupełnione w razie konieczności wskaźnikami specyficznymi dla danego obszaru Natura 2000.

⁶⁾ Część ze zmianą wprowadzoną przez § 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

Parametr 3: „szanse zachowania gatunku” ocenia się wg następującej skali:

Parametr	FV (właściwy)	U1 (niezadowalający)	U2 (zły)
3. Szanse zachowania gatunku	Brak istotnych negatywnych oddziaływań i nie przewiduje się większych zagrożeń w przyszłości, nie obserwuje się negatywnych zmian w populacji i siedlisku. Zachowanie gatunku w perspektywie 10–20 lat jest niemal pewne	Zachowanie gatunku w perspektywie 10–20 lat nie jest pewne, ale jest prawdopodobne, o ile uda się zapobiec istniejącym negatywnym oddziaływaniom i przewidywanym umiarkowanym zagrożeniom	Zachowanie gatunku w perspektywie 10–20 lat będzie bardzo trudne, silne negatywne zmiany w populacji i siedlisku lub przewidywane znaczne zagrożenia w przyszłości (praktycznie nie do wyeliminowania)

III. Łączna ocena stanu ochrony jest ustalana na podstawie parametrów wg następującego schematu wnioskowania:

- 1) jeżeli choć jeden z trzech parametrów jest oceniony jako U2, to ocena globalna = U2;
- 2) jeżeli nie zachodzi powyższe, ale choć jeden z trzech parametrów jest oceniony jako U1, to ocena globalna = U1;
- 3) jeżeli nie zachodzi powyższe, ale dwa lub trzy parametry są ocenione jako XX, to ocena globalna = XX;
- 4) jeżeli nie zachodzi powyższe (tj. wszystkie trzy parametry są ocenione jako FV albo dwa parametry są ocenione jako FV, a jeden jako XX), to ocena globalna = FV.